

Gazdálkodástudományi kar

Miként függenek össze a controlleri szerepek a controlling rendszer jellemzőivel?

Szukits Ágnes

Tudomány napi konferencia

Budapest, 2016.11.15.

Vezetéstudományi Intézet
Vezetés és szervezés tanszék

1093 Budapest, Fővám tér 8.; 1828 Budapest, Pf. 489.
Tel.: (1)4825377, (1)4825263; fax: (1)4825118
Internet: <http://mgmt.uni-corvinus.hu>

Kvantitatív és kvalitatív eszközökre egyaránt épít a kutatás

Miként függenek össze a controlleri szerepek a controlling rendszer jellemzőivel?

1. fázis:

hipotézisek tesztelése
statisztikai módszerekkel

- Sokváltozós statisztikai elemzés a Versenyképesség Kutatás** legutóbbi felmérésének adatbázisa alapján

2. fázis:

kvantitatív kutatási
eredmények validálása

- Fókuszcsoporthoz gyakorló senior controllerekkel
- Egyéni interjúk felsővezetőkkel

* Kutató: Szukits Ágnes, Témavezető: Dr. Dobák Miklós, BCE Vezetéstudományi Intézet

**A BCE Versenyképesség Kutató Központja 1996 óta folytat a hazai vállalatok versenyképességére irányuló kutatásokat (a kutatóközpont vezetője Dr. Chikán Attila, BCE Vállalatgazdaságtan Intézet).

A kutatás a 'Versenyben a világgal' kutatási program adatbázisát használja

- A hazai vállalati* versenyképesség kérdőíves felmérése a BCE Versenyképesség Kutató Központjának gondozásában
- Felmérési időpontok: 1996, 1999, 2004, 2009, 2013
- Felméréseként ~300 vállalat, közel 100 oldalas kérdőív: felsővezetői, gazdasági, marketing és termelési területek.

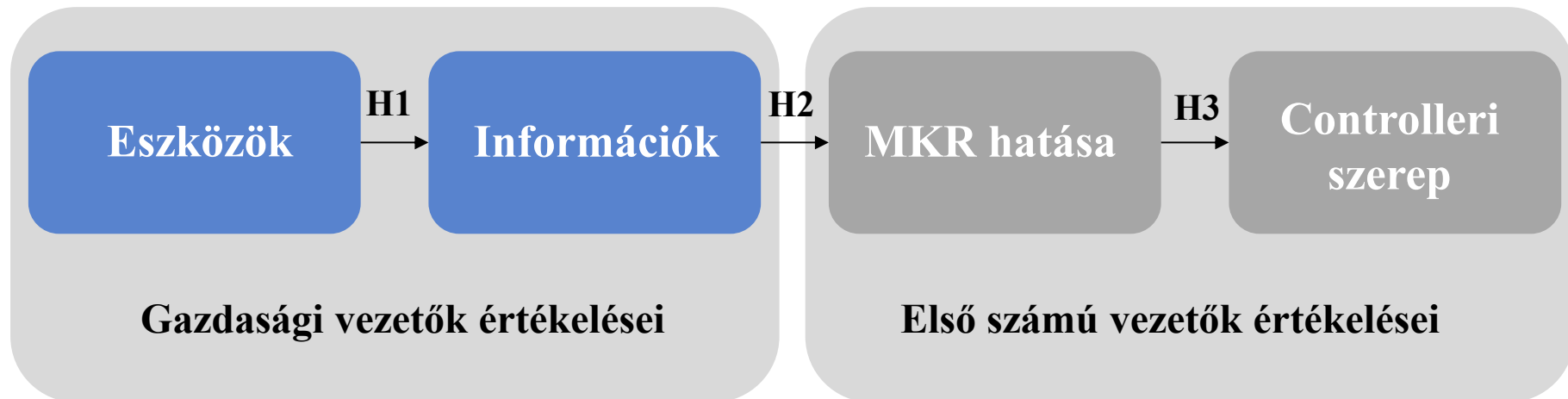
Versenyképesség Kutató Központ

➔ Felhasznált minta: 2013-as felmérés 181 esetes szűkített mintája
Dominánsan (85%) középvállalat, erős feldolgozóipari fókusszal (45,9%)
Felsővezetői és gazdasági vezetők értékelései

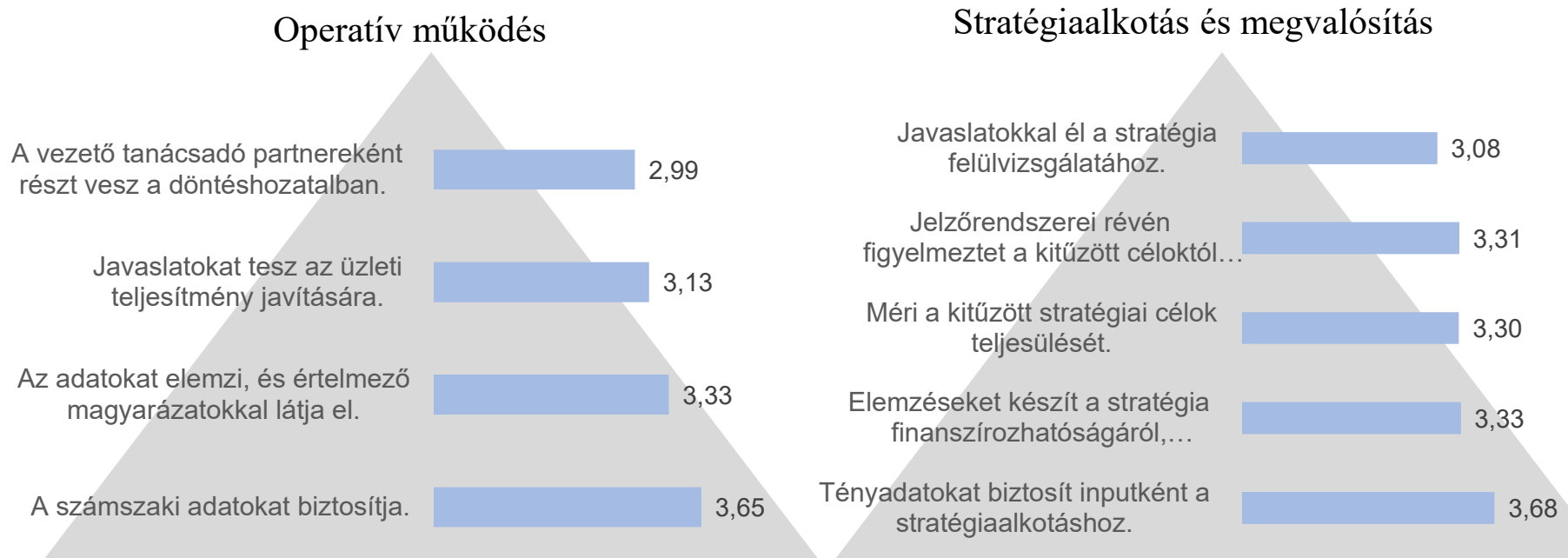
* Magyarországon működő, önálló jogi személyiséggel rendelkező, kettős könyvvitelt alkalmazó cégek a KSH aktuális vállalati adatbázisa alapján

A kutatás több vezetőől érkezett visszajelzések közti összefüggéseket vizsgál

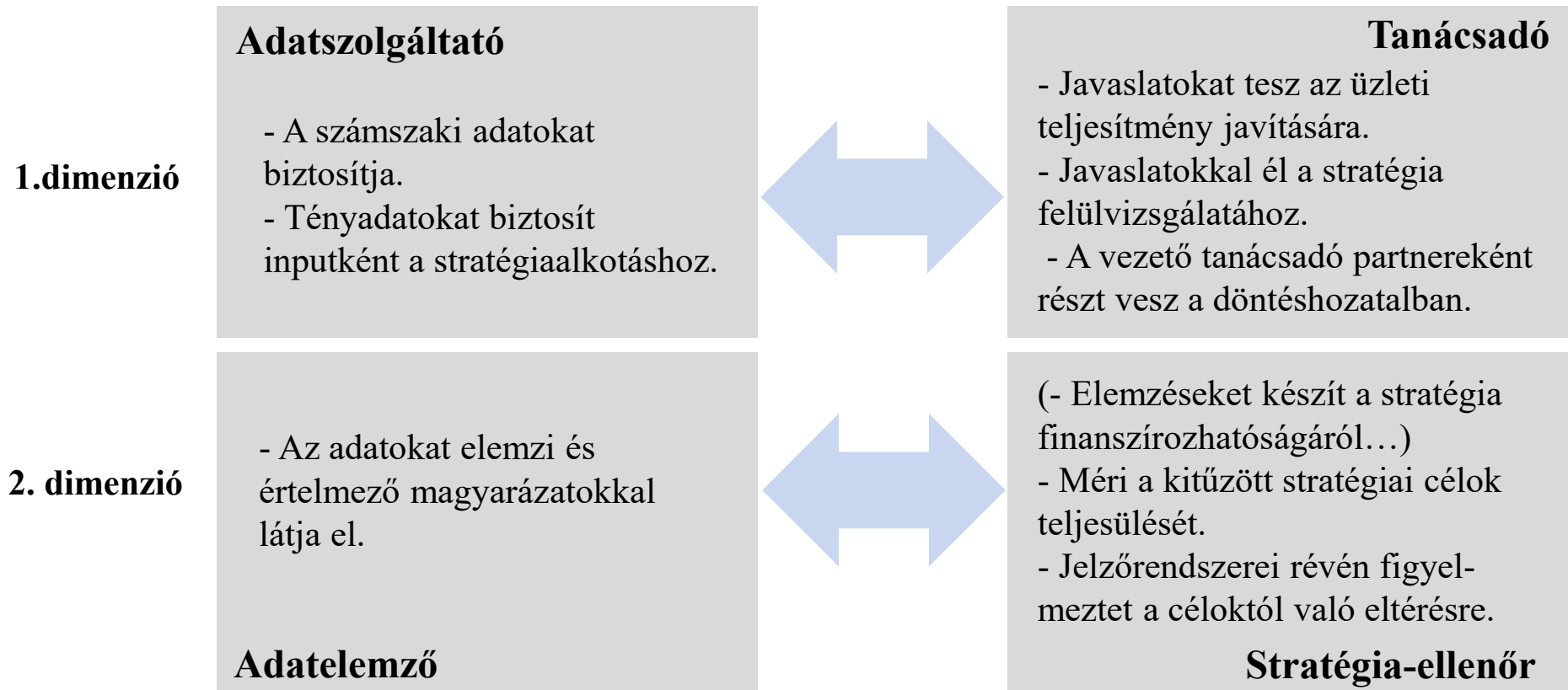
A controllerek szervezeti szerepei felsővezetői észlelésen alapszanak

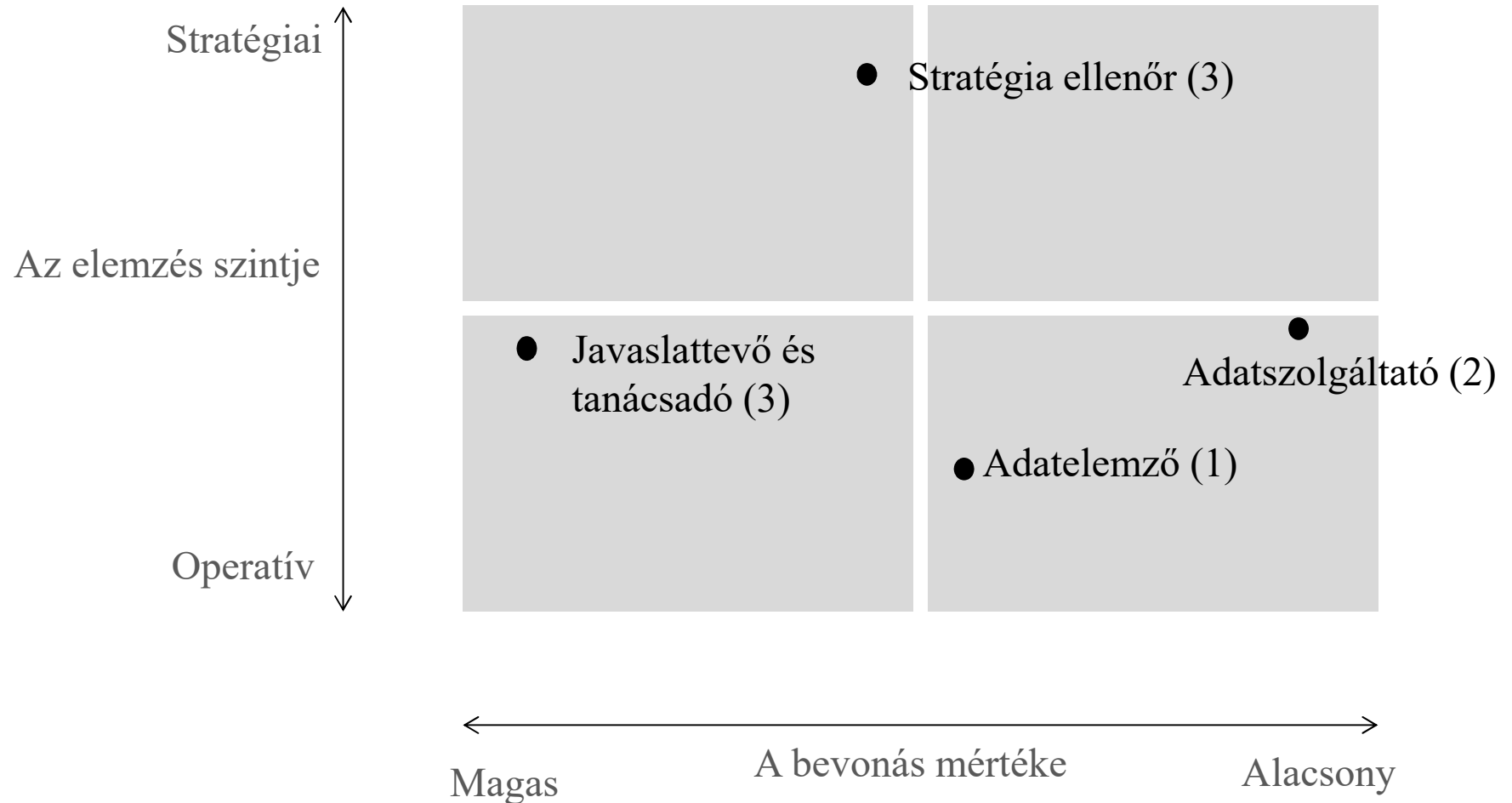
- ➔ A szerepértétség koncepciója: hierarchiába rendezhetők e a controlleri szerepek? Azaz az alsóbb szintek teljesülése szükséges a továbblépéshez?
- ➔ Eltér a controllerek szerepének megítélése az operatív működés és stratégiai folyamatok terén?

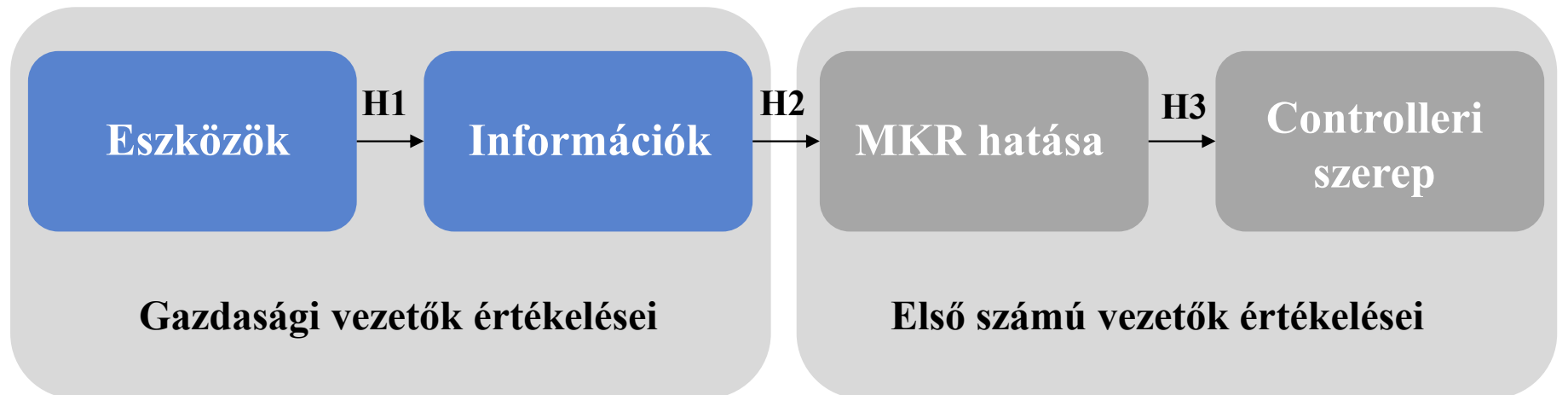
Négy, páronként szembenálló szerepkört mutatnak az adatredukciós eljárások I.

Négy, páronként szembenálló szerepkört mutatnak az adatredukciós eljárások II.

73 manifeszt változó információtartalmát tömörítő 11 látens változó méri kutatási modell fogalmait

1_MK eszközök használata (17)

2_IT eszközök használata (14)

3_Beszámolási gyakoriság (8)

4_Külső fókusz (5)

5_Nem pénzügyi információk (6)

6_Jövőorientáció (13)

7_Adatmegbízhatóság (1)

8_Controlleri hozzáadott érték (1)

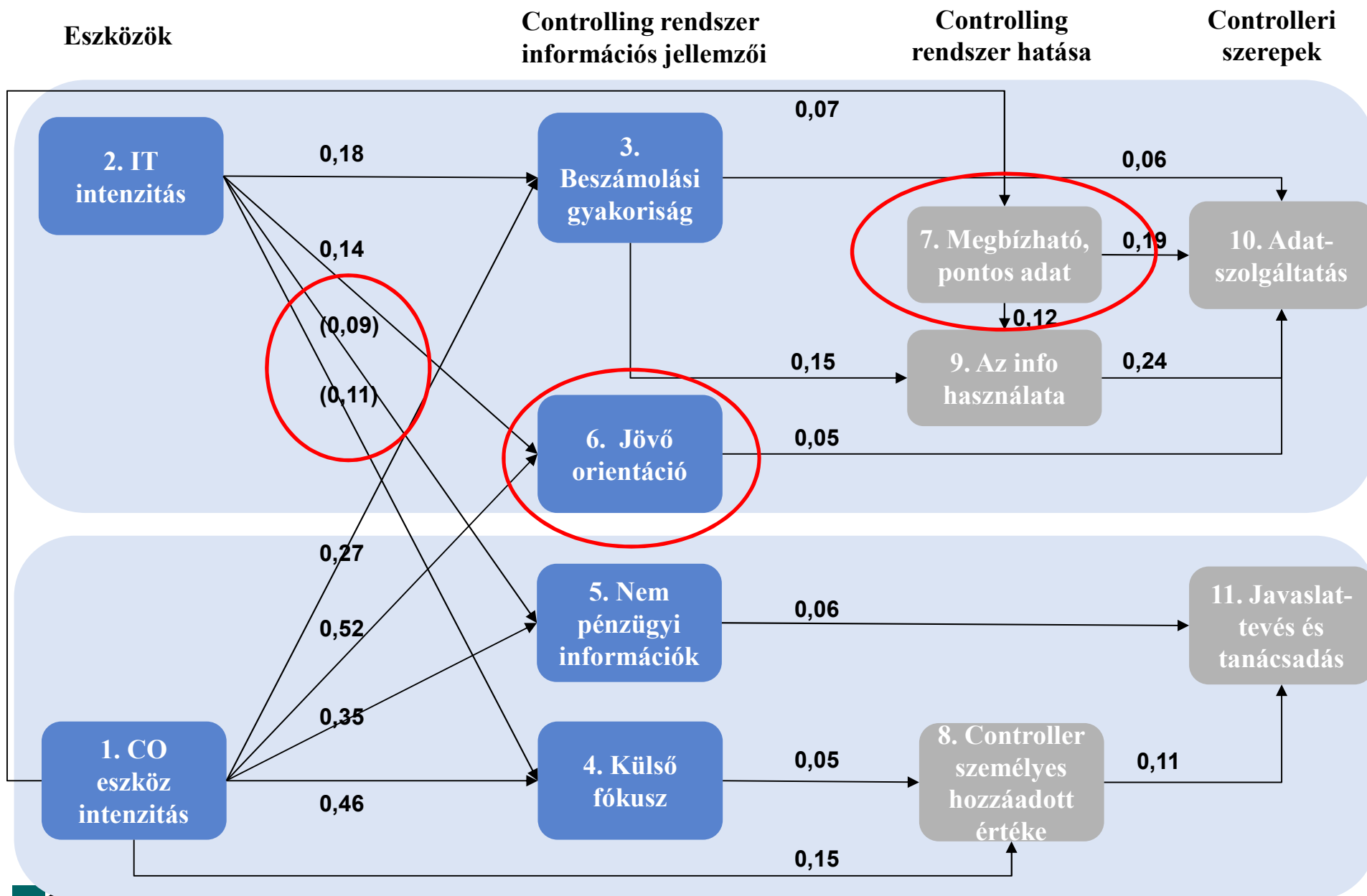
9_Info használata (3)

10_Adatszolgáltató (2)

11_Tanácsadó (3)

Az útelemzés eredménye

Köszönöm a figyelmet!

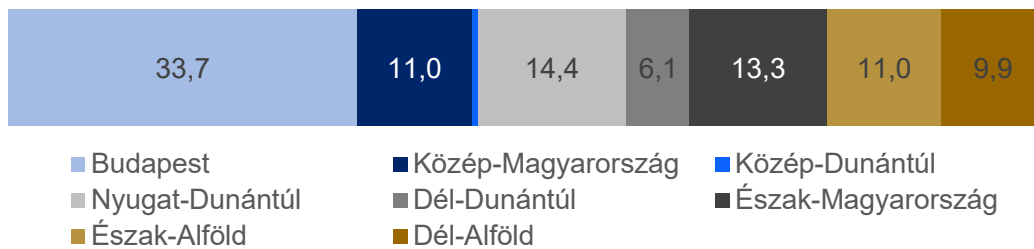

Back-up

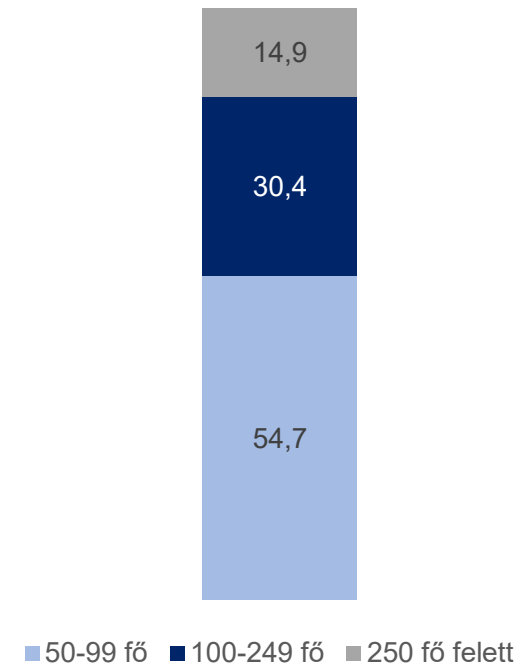

A minta a hagyományos iparágak középvállalataira fókuszál

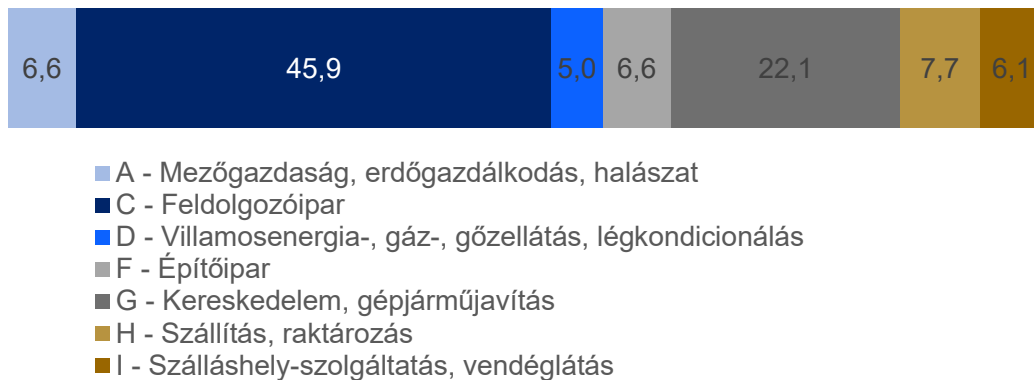
A minta megoszlása régiók szerint (%)

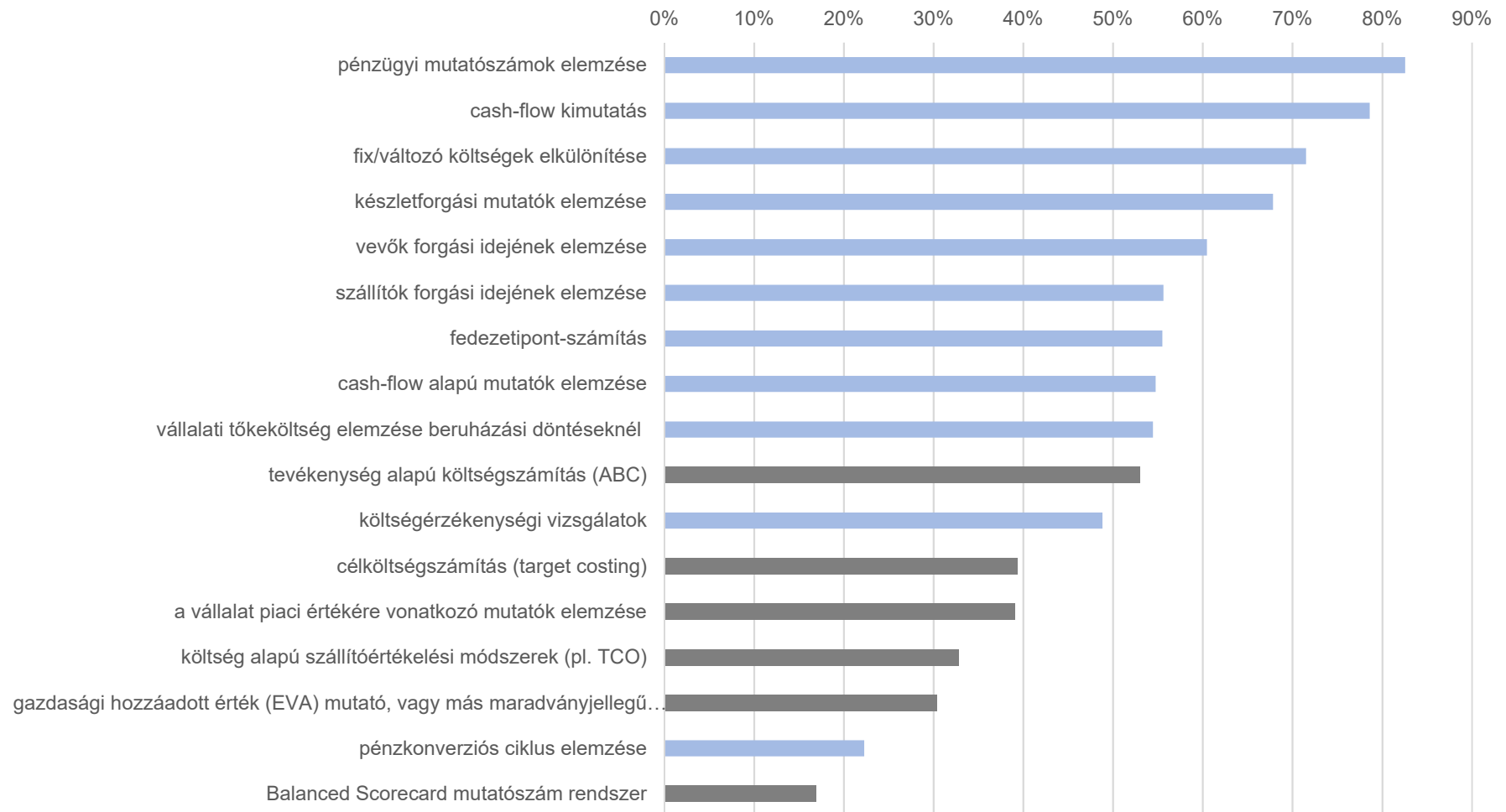
A minta megoszlása vállalati méret szerint (%)

A minta megoszlása iparági besorolás szerint (%)

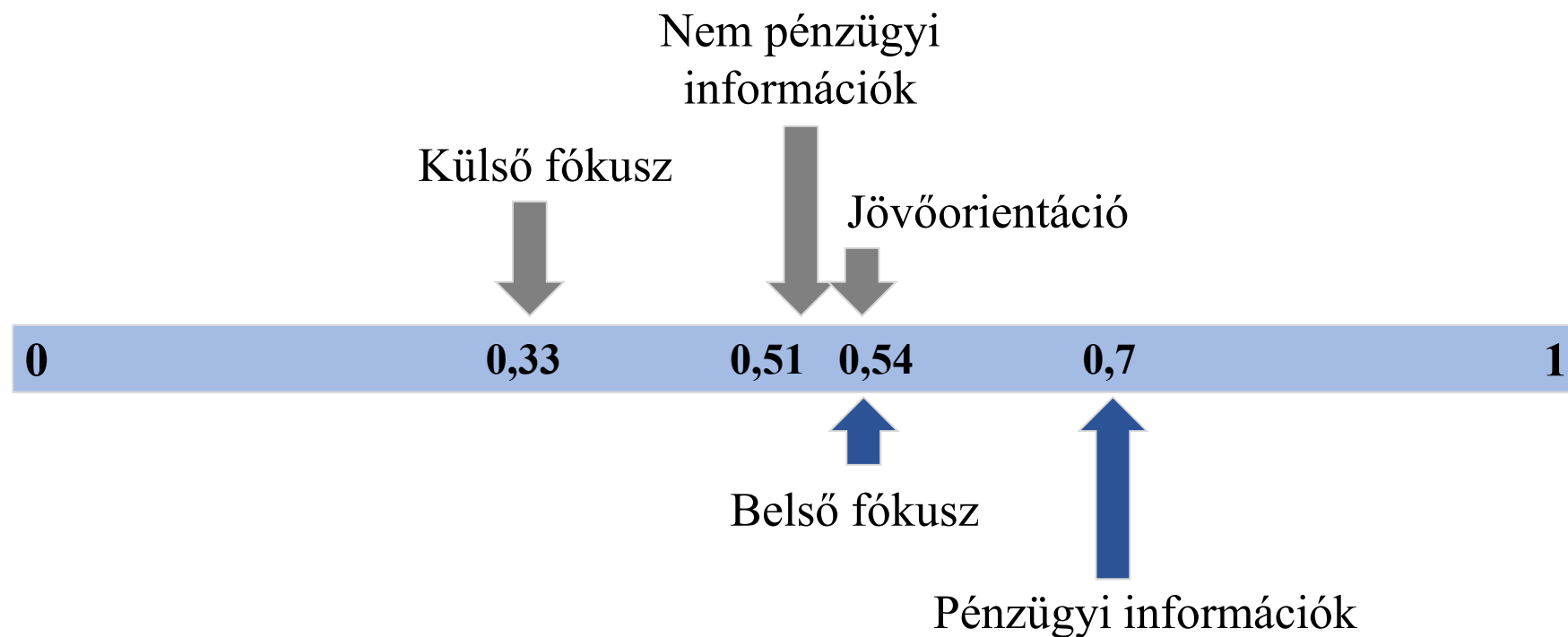
Milyen eszközöket használnak a controllerek?

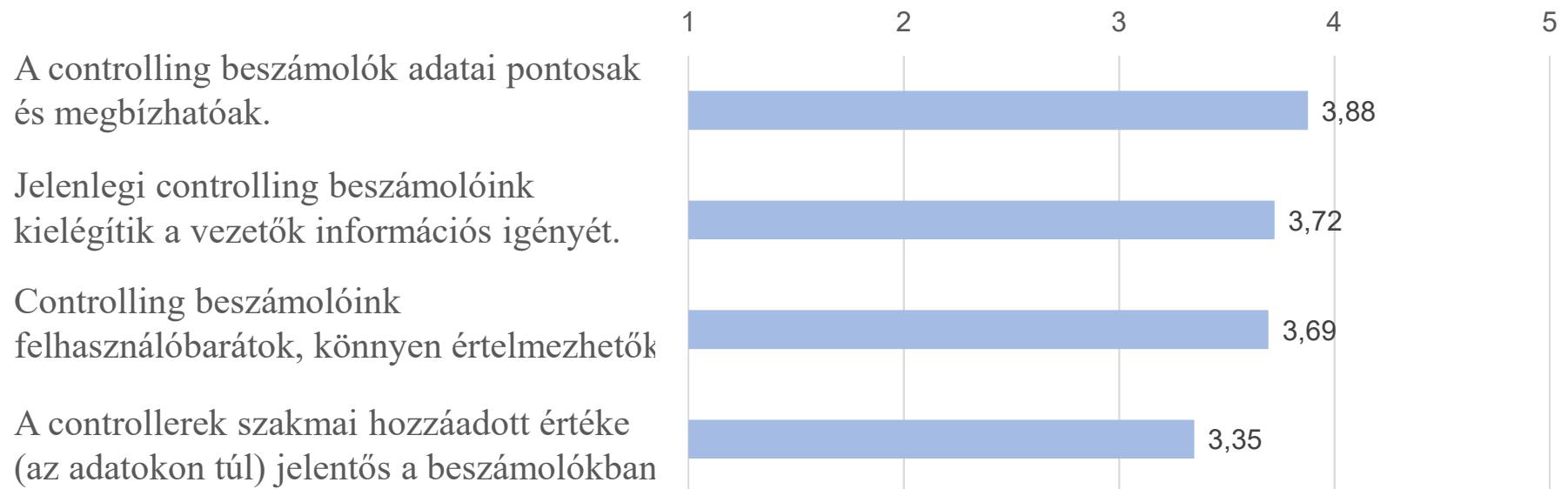
➔ A bővítés koncepciója: innovatívabb eszközök bevezetésének feltétele „elégletes” számú hagyományos eszköz használata, de a hagyományos eszközök kiterjedt használatát nem feltétlenül követik az innovatív eszközök bevezetése .

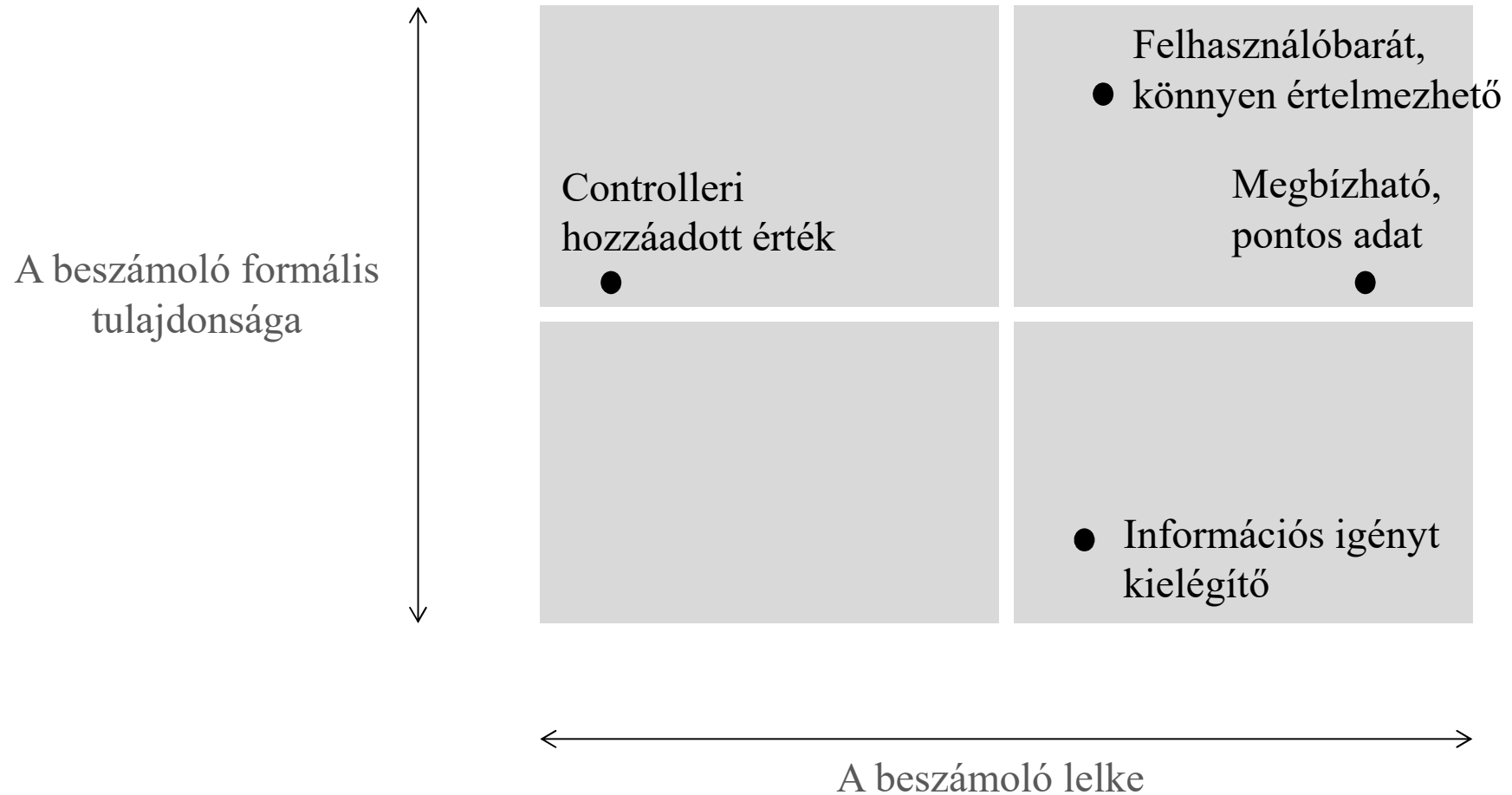
Mennyire széleskörű információkkal látja el a controlling menedzsmentet?

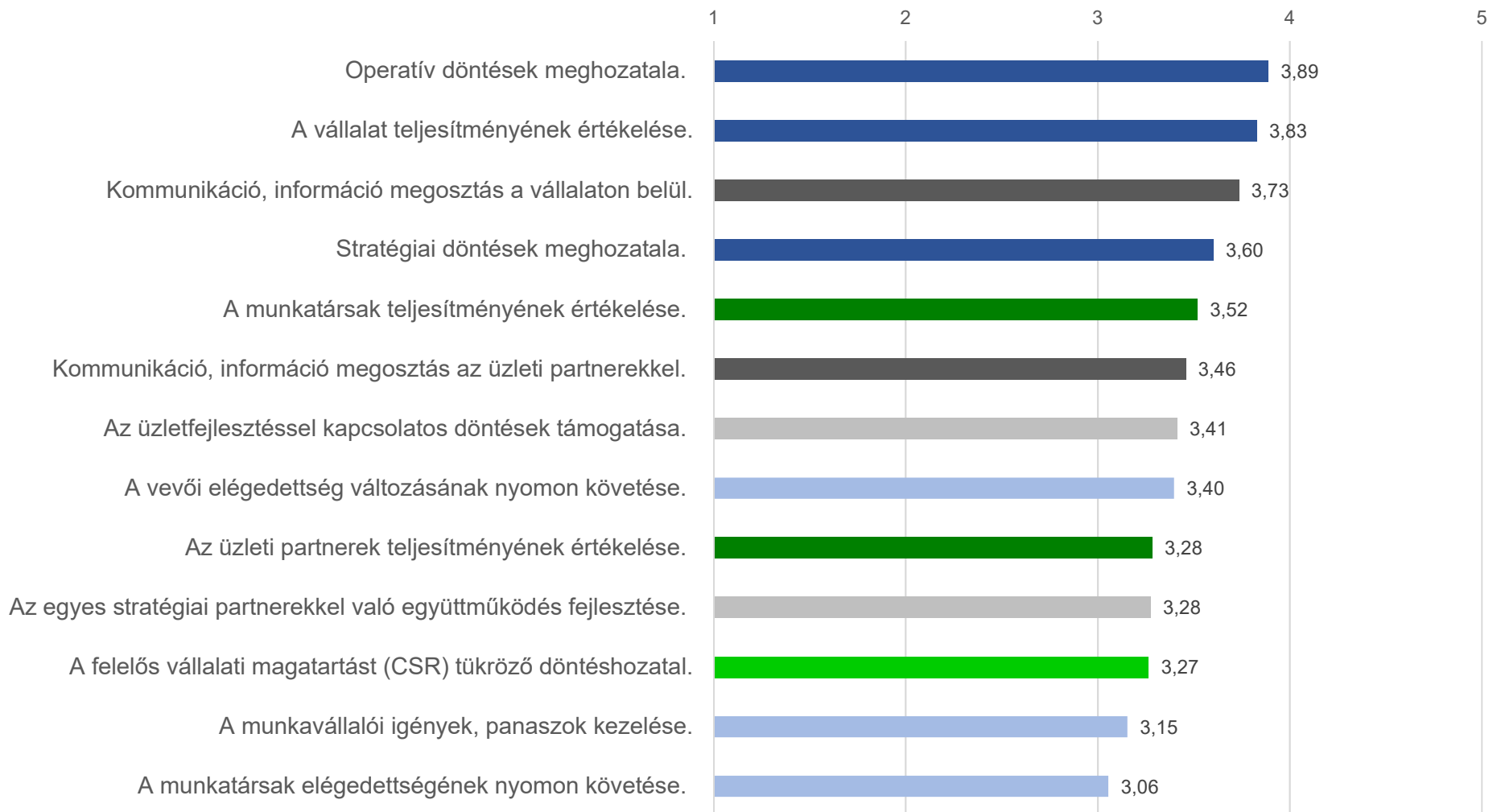
Hogyan ítélik meg a felsővezetők a controlling beszámolókat? - Mit (nem) mutat a válaszok átlaga?

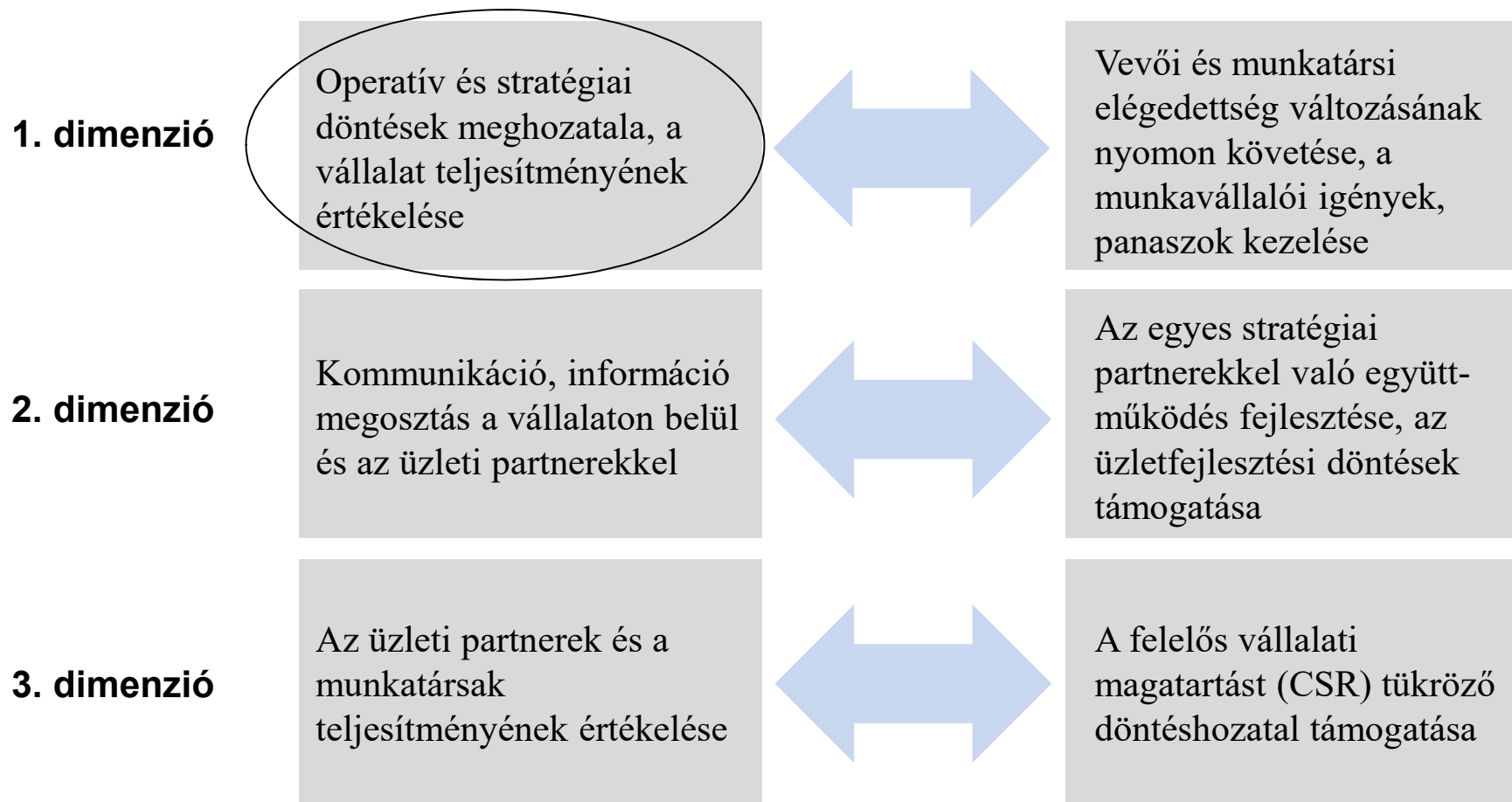
Hogyan ítélik meg a felsővezetők a controlling beszámolóit? – A válaszok összefüggései

Mennyire támogatják a felsővezetők munkáját a kapott információk? – Mit (nem) mutat a válaszok átlaga?

Mennyire támogatják a felsővezetők munkáját a kapott információk? – A válaszok összefüggései

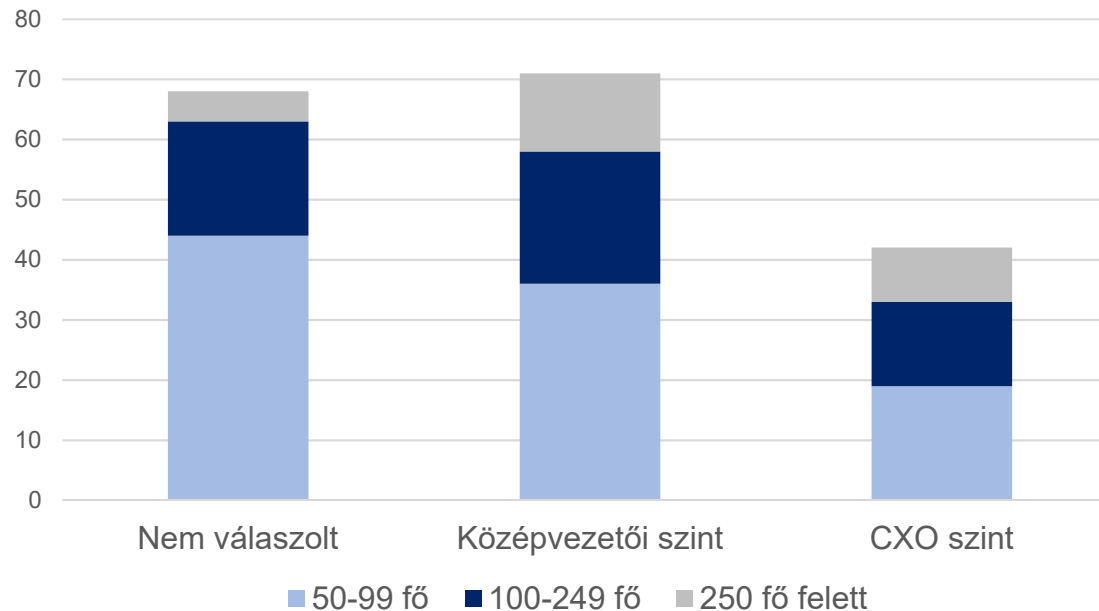

A vállalatok négy tipikus csoportja a controlleri szerepek alapján

	1. klaszter	2. klaszter	3. klaszter	4. klaszter
Adatszolgáltató	+ + +	- - -	- -	+ + +
Adatelemző	+ + +	- - -	-	- -
Stratégia-ellenőr	+ + +	- - -	-	- -
Tanácsadó	+ + +	- - -	+	- - -
Vállalatok megoszlása	35%	13%	35%	17%
Értékelés	Minden controlleri szerep jellemző	Nincs (felsővezető által érzékelt) szerep	Controller, mint javaslattevő partner	Controller, mint kívülálló adatszolgáltató

Hol helyezkedik el a szervezeti hierarchiában controlling felelős vezetője?

- ➔ A hiányzó adatok okainak elemzése: mit jelent a ‚nem válaszolt’?
- ➔ A szervezeti hierarchiában elfoglalt hely, mint moderátor változó elemzése:
 - nem korrelál szignifikánsan egyik szervezeti szereppel sem,
 - ugyanakkor módosítja a controlling rendszer információs jellemzői és a controller szervezeti szerepei közti kapcsolatot.

Amit az adatok nem mondanak el...

- A **controllerek által betöltött szerepek** egy fejlődési utat járnak be? Miért nem? Például mivel magyarázható az a jelenség, hogy bizonyos esetekben a vezetők javaslattevő, tanácsadó partnerként akkor is támaszkodnak a controllerekre, ha az hagyományos szerepeit (adatgyűjtés, adatszolgáltatás) nem tölti be maradéktalanul?
- A **controlling rendszer vezetői megítélése**: Mitől érzékelik a vezetők megbízhatónak a controlling riportok az adatait?
- A nem-pénzügyi és a külső környezetre vonatkozó információk biztosítása erősíti a controller javaslattevői, tanácsadói szerepét. A **controlling jövőorientációja** (kiterjedt tervezési és előkalkulációs gyakorlat) vajon miért nem?
- Az **innovatív IT alkalmazásokat** használata miért nem erősíti a nem pénzügyi jellegű és külső környezetre vonatkozó információk biztosítását?
- Az IT kiválthatja a controllerek adatszolgáltatói feladatait?
- Milyen közös jellemzővel bír a döntéshozatal támogatása és az elégedettség nyomon követése, ami indokolja a közös „dimenziót”?

